DECIZIA (PESC) 2021/1011 A CONSILIULUI

din 21 iunie 2021

de numire a unui reprezentant special al Uniunii Europene pentru Sahel

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 33 și articolul 31 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 7 decembrie 2015, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2015/2274 ([1]) de numire a dlui Ángel LOSADA FERNÁNDEZ în calitatea de reprezentant special al Uniunii Europene (RSUE) pentru Sahel.

(2) La 25 iunie 2018, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2018/906 ([2]) de prelungire a mandatului dlui LOSADA FERNÁNDEZ în calitatea de RSUE pentru Sahel. Respectiva decizie a fost modificată ulterior prin Decizia (PESC) 2021/283 ([3]). Mandatul RSUE urmează să expire la 30 iunie 2021.

(3) Un nou RSUE pentru Sahel ar trebui numit pentru o perioadă de 14 luni.

(4) RSUE își va executa mandatul în contextul unei situații care s-ar putea deteriora și care ar putea împiedica realizarea obiectivelor acțiunii externe a Uniunii prevăzute la articolul 21 din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Reprezentantul special al Uniunii Europene

(1) Dna Emanuela DEL RE este numită în calitatea de reprezentant special al Uniunii Europene (RSUE) pentru Sahel pentru perioada 1 iulie 2021-31 august 2022. Consiliul poate decide cu privire la prelungirea sau încheierea anticipată a mandatului RSUE, pe baza unei evaluări din partea Comitetului politic și de securitate (COPS) și a unei propuneri din partea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (ÎR).

(2) În sensul mandatului RSUE, Sahelul este definit ca incluzând zona care reprezintă principalul domeniu de aplicare geografic al Strategiei integrate a UE în Sahel (denumită în continuare „strategia”), astfel cum a fost adoptată prin intermediul concluziilor Consiliului din 16 aprilie 2021, și anume Burkina Faso, Ciad, Mali, Mauritania și Niger. De asemenea, RSUE conlucrează, după caz, cu țările din bazinul lacului Ciad și cu alte țări și entități regionale sau internaționale din afara regiunii Sahel, inclusiv Maghreb, Africa de Vest și Golful Guineei, după caz.

Articolul 2

Obiective de politică

(1) Bazat pe obiectivele de politică ale strategiei, mandatul RSUE este menit să aducă o contribuție activă și să acorde prioritate eforturilor regionale și internaționale pentru o pace durabilă, securitate, stabilitate și dezvoltare durabilă în regiune. De asemenea, RSUE urmărește sporirea calității, a impactului și a vizibilității angajamentului pluridimensional al Uniunii în Sahel.

([1]) Decizia (PESC) 2015/2274 a Consiliului din 7 decembrie 2015 de numire a reprezentantului special al Uniunii Europene pentru Sahel (JO L 322, 8.12.2015, p. 44).

([2]) Decizia (PESC) 2018/906 a Consiliului din 25 iunie 2018 de prelungire a mandatului Reprezentantului Special al Uniunii Europene pentru Sahel (JO L 161, 26.6.2018, p. 22).

([3]) Decizia (PESC) 2021/283 a Consiliului din 22 februarie 2021 de modificare a Deciziei (PESC) 2018/906 de prelungire a mandatului reprezentantului special al Uniunii Europene pentru Sahel (JO L 62, 23.2.2021, p. 47).

(2) RSUE contribuie la dezvoltarea și punerea în practică a tuturor eforturilor Uniunii în regiune într-un mod integrat, inclusiv în domeniul politic și în domeniile securității și dezvoltării, precum și la coordonarea, pentru acțiunile Uniunii, a tuturor instrumentelor relevante și a părților interesate. RSUE contribuie la aprofundarea angajamentului și a eforturilor de coordonare ale Uniunii cu mecanismele naționale, regionale și internaționale, în special Parteneriatul pentru securitate și stabilitate în Sahel (P3S), Alianța pentru Sahel și Coaliția pentru Sahel, ca un cadru pentru conlucrarea la nivel politic și strategic cu Sahelul.

(3) Acțiunea RSUE se desfășoară în strânsă cooperare și coordonare cu Serviciul European de Acțiune Externă, cu delegațiile Uniunii, cu Comisia, cu statele membre și cu alte părți interesate relevante. Se acordă o atenție deosebită consolidării și aprofundării parteneriatului cu G5 Sahel și contribuirii la reflecția internațională privind finanțarea permanentă și previzibilă în sprijinul Forței comune a G5 Sahel.

Articolul 3

Mandat

(1) În vederea realizării obiectivelor de politică în Sahel, mandatul RSUE este:

(a) să contribuie activ la punerea în aplicare a strategiei și să coordoneze și să dezvolte în continuare abordarea integrată a Uniunii privind crizele din regiune, urmărind să consolideze coerența și eficacitatea globale ale activităților Uniunii în Sahel;

(b) să stabilească un dialog, inclusiv prin navete diplomatice (*shuttle diplomacy*), cu toate părțile interesate relevante din regiune, guverne, organizații regionale, în special G5 Sahel și Forța comună a acestuia, semnatarii Acordului pentru pace și reconciliere în Mali (denumit în continuare „Acordul pentru pace în Mali") rezultat din procesul de la Alger, organizații internaționale, societatea civilă și diaspora, precum și țările din Maghreb, din Golful Guineei și din bazinul lacului Ciad, în vederea îndeplinirii obiectivelor Uniunii și a contribuirii la o mai bună înțelegere a rolului pe care Uniunea îl are în Sahel. Prin intermediul G5 Sahel, se acordă atenție, printre altele, promovării respectării drepturilor omului și elementelor nemilitare ale Forței comune a acestuia, cum ar fi componenta polițienească;

(c) să reprezinte și să promoveze interesele și vizibilitatea Uniunii în forurile regionale și internaționale relevante și să participe la Comitetul de monitorizare (*Comité de Suivi*) al Acordului pentru pace în Mali și la alte procese naționale relevante pentru stabilitatea regiunii;

(d) să faciliteze acțiuni ale Uniunii pe deplin coordonate și cuprinzătoare în regiune, pe baza tuturor instrumentelor relevante, inclusiv a Instrumentului european pentru pace, a cooperării pentru dezvoltare, a activităților statelor membre și a sprijinului Uniunii pentru gestionarea crizelor și prevenirea conflictelor prin intermediul misiunii militare a Uniunii Europene pentru a contribui la instruirea forțelor armate maliene (EUTM Mali), al misiunii PSAC a Uniunii Europene în Mali (EUCAP Sahel Mali), al misiunii PSAC a Uniunii Europene în Niger (EUCAP Sahel Niger) și pe baza eforturilor de stabilizare în cadrul Coaliției pentru Sahel, în special P3S" și Alianța pentru Sahel și secretariatele lor respective;

(e) să mențină o cooperare strânsă cu Organizația Națiunilor Unite (ONU), în special cu Reprezentantul Special al Secretarului General pentru Africa de Vest și Sahel, cu coordonatorul special pentru dezvoltare în Sahel, cu reprezentantul special al Secretarului General și cu șeful Misiunii multidimensionale integrate a ONU de stabilizare în Mali (MINUSMA); cu Uniunea Africană, în special cu Înaltul Reprezentant al Uniunii Africane pentru Mali și Sahel; cu G5 Sahel, în special cu președinția G5 și secretarul său executiv; cu Înaltul Reprezentant al Coaliției pentru Sahel; cu Comunitatea Economică a Statelor din Africa de Vest; cu Comisia pentru bazinul lacului Ciad; cu Autoritatea Liptako-Gourma; și cu alte părți interesate majore de la nivel național, regional și internațional, inclusiv cu alți trimiși speciali pentru Sahel, precum și cu autoritățile relevante, în special din Maghreb, din Cornul Africii, din Golful Guineei și din regiunea Orientului Mijlociu;

(f) să monitorizeze îndeaproape, să analizeze și să raporteze cu privire la impactul cauzelor profunde ale instabilității și ale tendințelor pe termen lung din regiune, inclusiv schimbările climatice, declinul biodiversității, păstoritul, accesul la resursele naturale, în special la sol și apă, precum și să promoveze gestionarea durabilă a resurselor naturale și cooperarea cu privire la acestea, care consolidează stabilitatea, și să sprijine eforturile de limitare a răspândirii instabilității, acordând o atenție deosebită celor mai vulnerabile regiuni din punctul de vedere al securității, în special regiunii Liptako-Gourma și regiunii lacului Ciad;

(g) să monitorizeze îndeaproape alte dimensiuni regionale și transfrontaliere ale provocărilor cu care se confruntă regiunea, inclusiv pandemiile, terorismul, radicalizarea, criminalitatea organizată, amenințările cibernetice, traficul de arme, traficul de ființe umane și introducerea ilegală de persoane, traficul de droguri, insecuritatea maritimă, fluxurile de refugiați și de migrație și fluxurile financiare ilicite conexe;

(h) să urmărească îndeaproape consecințele la nivel umanitar, politic, de securitate și de dezvoltare ale fluxurilor majore de refugiați și de migrație, inclusiv de persoane strămutate în interiorul țărilor. Să participe, la cerere, la dialoguri privind migrația cu părțile interesate relevante și să contribuie la un nivel mai amplu la politica Uniunii privind migrația și refugiații în ceea ce privește regiunea, în concordanță cu prioritățile politice ale UE, pentru a promova în continuare o cooperare fructuoasă în domeniile migrației, pe baza parteneriatelor constructive stabilite în ultimii ani;

(i) să contribuie, în strânsă cooperare cu coordonatorul UE pentru lupta împotriva terorismului, la implementarea ulterioară a Strategiei UE de combatere a terorismului, precum și a Concluziilor relevante ale Consiliului privind prevenirea și combaterea terorismului și a extremismului violent. Să mențină contacte politice constante la nivel înalt cu țările din regiune afectate de terorism și criminalitate organizată internațională și să asigurare rolul fundamental al Uniunii în cadrul eforturilor de combatere a terorismului și criminalității organizate internaționale și a cauzelor profunde ale acestora. Acest lucru include eforturile Uniunii de a spori sprijinul său pentru capacitatea regională a sectorului de securitate prin regionalizarea misiunilor politicii de securitate și apărare comună (PSAC) și sprijinirea activă a consolidării capacităților regionale, în special Forța comună a G5 Sahel, coordonarea acesteia cu actorii internaționali precum MINUSMA și relația acesteia cu populația locală, în concordanță cu Rezoluțiile Consiliului de Securitate ONU (RCSONU) 2359 (2017) și 2391 (2017);

(j) să urmărească îndeaproape efectele crizelor umanitare din regiune asupra politicii, securității și dezvoltării;

(k) să contribuie, în cooperare cu RSUE pentru drepturile omului, la punerea în aplicare a politicii Uniunii cu privire la drepturile omului în regiune, în concordanță cu Planul de acțiune al Uniunii privind drepturile omului și democrația, cu Orientările UE privind drepturile omului, în special cu Orientările Uniunii privind copiii și conflictele armate, precum și cu Orientările UE privind violența împotriva femeilor și fetelor și combaterea tuturor formelor de discriminare a acestora, precum și a politicii Uniunii privind femeile, pacea și securitatea în concordanță cu Planul de acțiune al Uniunii privind femeile, pacea și securitatea 2019-2024, să promoveze incluziunea și egalitatea de gen în procesul de consolidare a statului, în concordanță cu RCSONU 1325 (2000) și cu rezoluțiile subsecvente privind femeile, pacea și securitatea, inclusiv RCSONU 2242 (2015), și să susțină punerea în aplicare a RCSONU 2250 (2015) privind tineretul, pacea și securitatea;

(l) să continue să acorde o atenție deosebită sectorului justiției în ansamblu și mecanismelor de tragere la răspundere care pot fi utilizate pentru a combate impunitatea și a restabili încrederea populației în sistemul său judiciar. Contribuția RSUE include monitorizarea și raportarea regulată a evoluțiilor, precum și formularea de recomandări în acest sens și menținerea de contacte regulate cu autoritățile relevante din regiune, cu Biroul Procurorului Curții Penale Internaționale, cu Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și conlucrarea cu apărătorii și observatorii drepturilor omului din regiune;

(m) prin contacte frecvente în regiune, inclusiv cu actorii locali, să sporească cunoștințele Uniunii cu privire la așteptările locale și la contextele locale. Pe baza unei analize aprofundate și continue a situației, să faciliteze un proces de reflecție și să contribuie la reacția rapidă și la viziunea strategică și pe termen lung a Uniunii în Sahel;

(n) să urmărească și să prezinte rapoarte cu privire la respectarea RCSONU relevante, în special RCSONU 2056 (2012), 2071 (2012), 2085 (2012), 2100 (2013), 2227 (2015), 2295 (2016), 2364 (2017) 2374 (2017), 2359 (2017), 2391 (2017), 2423 (2018), 2432 (2018), 2480 (2019), 2484 (2019), 2531 (2020) și 2541 (2020).

(2) În scopul îndeplinirii mandatului său, RSUE, printre altele:

(a) oferă consiliere și raportează în ceea ce privește formularea pozițiilor Uniunii în forurile regionale și internaționale, după caz, pentru a promova în mod proactiv acțiunile bazate pe parteneriat și pe răspundere reciprocă și pentru a consolida abordarea integrată a Uniunii față de Sahel;

(b) contribuie la păstrarea unei perspective globale asupra tuturor activităților Uniunii și cooperează strâns cu delegațiile relevante ale Uniunii și cu statele membre.

Articolul 4

Executarea mandatului

(1) RSUE răspunde de executarea mandatului, acționând sub autoritatea ÎR.

(2) COPS menține o legătură privilegiată cu RSUE și este principalul punct de contact al RSUE cu Consiliul. COPS furnizează RSUE orientări strategice și îndrumare politică în cadrul mandatului, fără a aduce atingere competențelor ÎR.

(3) RSUE cooperează și își desfășoară activitatea în strânsă coordonare cu Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) și cu departamentele relevante ale acestuia.

Articolul 5

Finanțare

(1) Valoarea de referință financiară destinată să acopere cheltuielile aferente mandatului RSUE pentru perioada 1 iulie 2021-31 august 2022 este de 1 588 000 EUR.

(2) Cheltuielile sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului general al Uniunii.

(3) Gestionarea cheltuielilor face obiectul unui contract între RSUE și Comisie. RSUE răspunde în fața Comisiei pentru toate cheltuielile.

Articolul 6

Constituirea și componența echipei

(1) În limitele mandatului RSUE și ale mijloacelor financiare aferente puse la dispoziție, RSUE răspunde de constituirea unei echipe. Echipa dispune de cunoștințele de specialitate necesare în ceea ce privește chestiuni politice specifice, conform mandatului. RSUE informează prompt Consiliul și Comisia cu privire la componența echipei.

(2) Statele membre, instituțiile Uniunii și SEAE pot propune detașarea de personal care să lucreze cu RSUE. Remunerarea personalului detașat este asigurată de statul membru, de instituția Uniunii în cauză, ori de SEAE, după caz. Experții detașați de statele membre pe lângă instituțiile Uniunii sau SEAE pot, de asemenea, să fie repartizați să lucreze cu RSUE. Membrii personalului internațional contractual trebuie să fie resortisanți ai statelor membre.

(3) Toți membrii personalului detașat rămân sub autoritatea administrativă a statului membru sau a instituției Uniunii care i-a detașat ori a SEAE, își duc la îndeplinire sarcinile și acționează în interesul mandatului RSUE.

(4) Personalul RSUE este amplasat în același loc cu departamentele relevante ale SEAE sau cu delegațiile relevante ale Uniunii, în vederea asigurării coerenței și consecvenței activităților lor respective.

Articolul 7

Privilegiile și imunitățile RSUE și ale personalului RSUE

Privilegiile, imunitățile și alte garanții necesare îndeplinirii și bunei desfășurări a misiunii RSUE, precum și ale membrilor personalului RSUE se stabilesc împreună cu țările-gazdă, după caz. Statele membre și SEAE oferă tot sprijinul necesar în acest scop.

Articolul 8

Securitatea informațiilor UE clasificate

RSUE și membrii echipei acestuia respectă principiile și standardele minime de securitate stabilite prin Decizia 2013/488/UE a Consiliului ([4]).

Articolul 9

Accesul la informații și asistență logistică

(1) Statele membre, Comisia, SEAE și Secretariatul General al Consiliului garantează accesul RSUE la toate informațiile relevante.

(2) Delegațiile Uniunii în regiune și/sau statele membre, după caz, furnizează asistență logistică în regiune.

Articolul 10

Securitate

În conformitate cu politica Uniunii privind securitatea personalului cu atribuții operaționale desfășurat în afara Uniunii în temeiul titlului V din tratat, RSUE ia toate măsurile a căror aplicare este rezonabilă, în conformitate cu mandatul RSUE și cu condițiile de securitate din zona pentru care este responsabil, pentru a asigura securitatea întregului personal aflat sub directa autoritate a RSUE, în special prin:

(a) elaborarea unui plan de securitate specific, pe baza orientărilor primite din partea SEAE, care să includă măsuri de securitate fizice, organizaționale și procedurale specifice, destinate gestionării deplasării personalului în condiții de siguranță către zona pentru care este responsabil și în interiorul acesteia, precum și gestionării incidentelor de securitate, și care să includă un plan de urgență și un plan de evacuare a misiunii;

(b) asigurarea faptului că întreg personalul desfășurat în afara Uniunii beneficiază de asigurare pentru un grad înalt de risc, necesară în condițiile specifice zonei pentru care este responsabil;

(c) asigurarea faptului că toți membrii echipei RSUE care urmează să fie desfășurați în afara Uniunii, inclusiv membrii personalului contractual angajat la nivel local, au participat, înainte de sosirea în zona pentru care este responsabil sau imediat după sosire, la cursuri adecvate de instruire în domeniul securității, pe baza clasificărilor de risc atribuite respectivei zone de către SEAE;

(d) asigurarea punerii în aplicare a tuturor recomandărilor formulate de comun acord ca urmare a evaluărilor periodice privind securitatea și transmiterea către ÎR, Consiliu și Comisie de rapoarte scrise cu privire la punerea în aplicare a acestora și la alte aspecte legate de securitate, în cadrul rapoartelor periodice privind progresele înregistrate și a unui raport final cuprinzător privind executarea mandatului.

Articolul 11

Raportare

RSUE prezintă periodic rapoarte verbale și scrise ÎR și COPS. De asemenea, RSUE prezintă rapoarte grupurilor de lucru ale Consiliului, după cum este necesar. Rapoartele periodice sunt difuzate prin rețeaua COREU. RSUE poate prezenta rapoarte Consiliului Afaceri Generale. În conformitate cu articolul 36 din tratat, RSUE poate fi implicat în activitatea de informare a Parlamentului European.

([4]) Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1).

Articolul 12

Coordonare

(1) În cadrul strategiei, RSUE contribuie la unitatea, coerența și eficacitatea acțiunilor Uniunii și asigură sprijin pentru implicarea semnificativă a tuturor instrumentelor Uniunii și acțiunilor statelor membre, în vederea realizării obiectivelor de politică ale Uniunii. Atunci când este cazul, se încearcă asigurarea unei coordonări cu statele membre. Activitățile RSUE sunt coordonate cu cele ale delegațiilor Uniunii și ale Comisiei, precum și cu activitățile altor RSUE activi în regiune. RSUE informează periodic delegațiile Uniunii și misiunile statelor membre în regiune.

(2) Pe teren, RSUE menține o strânsă legătură cu șefii de misiune ai statelor membre, cu șefii delegațiilor Uniunii și cu șefii misiunilor din cadrul PSAC relevanți. Aceștia depun toate eforturile pentru a-l sprijini pe RSUE în executarea mandatului. RSUE, în strânsă coordonare cu delegațiile relevante ale Uniunii, oferă orientări politice la nivel local șefilor misiunilor EUCAP Sahel Niger și EUCAP Sahel Mali, precum și comandantului misiunii EUTM Mali. RSUE, comandantul misiunii EUTM Mali și comandantul operației civile se consultă reciproc în funcție de necesități. RSUE stabilește, de asemenea, contacte cu alți actori internaționali și regionali de pe teren.

Articolul 13

Asistență în cazul sesizărilor

RSUE și personalul RSUE oferă asistență pentru furnizarea elementelor necesare pentru a răspunde oricăror sesizări sau obligații care decurg din mandatul precedentului RSUE pentru Sahel și oferă, în acest scop, asistență administrativă și acces la dosarele relevante.

Articolul 14

Reexaminare

Punerea în aplicare a prezentei decizii și coerența acesteia cu alte contribuții din partea Uniunii în regiune se reexaminează periodic. RSUE prezintă ÎR, Consiliului și Comisiei rapoarte periodice privind progresele înregistrate și un raport final cuprinzător privind executarea mandatului până la 31 mai 2022.

Articolul 15

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Luxemburg, 21 iunie 2021.

Pentru Consiliu
Președintele
J. BORRELL FONTELLES